Jaarverslag 2025
Molen Zeldenrust - Overasselt

Met de beste wensen voor 2026

Voor U ligt het jaarverslag van molen Zeldenrust in Overasselt over 2025.
Tijdens de draaiuren is met name aandacht besteed aan het (dagelijks) onderhoud van de molen en het rondleiden van mensen die belangstelling hebben voor de molen.

Molenaars

Sinds 1 januari 2018 zijn 3 molenaars op molen Zeldenrust. De molenaars zijn Stijn Arts uit Overasselt; en Wilma en Nico van den Broek uit Cuijk. Doel van de molenaars is om molen Zeldenrust weer centraal in de gemeente Overasselt te plaatsen. Dit willen wij doen door de molen regelmatig te laten draaien en open te stellen voor het publiek. Inmiddels zijn er nu ook 4 molenaars in opleiding (MIO's) op de molen, die opgeleid worden om straks zelfstandig met molens te kunnen draaien.

Groot onderhoud

Omdat we de afgelopen jaren fors arbeid verricht hebben om het onderhoud op orde te krijgen, was het dit jaar een rustig jaar. De bovenas is wat beter op zijn plek gelegd en loopt weer perfect. Voorlopig doen we aan de wieken alleen het hoognodige onderhoud, want binnen nu en 2 jaar moeten die vanwege hun leeftijd vervangen worden.

Eindelijk een toilet

Door het verhuizen van Annemieke Arts ontstond er voor ons het probleem dat we niet langer meer gebruik konden maken van het toilet en elektra konden "lenen". Naar de toekomst gezien leek het ons beter om de molen te voorzien van water en elektra. In overleg met de gemeente Heumen werd een plan uitgewerkt om dit op de molen te realiseren.
Schetsontwerpen werden gemaakt en na goed overleg werden deze goedgekeurd.
Dit had nogal wat voeten in de aarde. want we wilde natuurlijk geen geweld doen aan het monument. E.e.a. moest sober en in de stijl van de molen worden ingebracht.
Eerst moest de riolering aangelegd worden; hiervoor werd in de hele oprit over een afstand van meer dan 100 meter een sleuf gegraven.
In het verleden is hier puin ingegooid en uiteindelijk hebben we ± 8 m³ puin uit gegraven, af moeten voeren en weer met grond aangevuld.

Gelijktijdig met het realiseren van de aansluitingen voor water, elektra en riool starten de molenaars zelf met het bouwen van het toilet en keukentje in de voet van de molen.

In juli werd alles in gebruik genomen.

Op 9 september werd de <u>eerste</u> Heumense rioolput-deksel, die bij de molen is gebruikt, in klein gezelschap samen met de burgemeester onthuld.

*De molen is iedere **zondag** van **13.00-16.00 u** geopend en op afspraak*
via e-mail: nam-vdn-broek@hetnet.nl of telefoon: 06-13361153

Onthulling van de eerste Heumense rioolput deksel

Overlijden Henk Vinkers

Op 6 augustus kwam het droevige bericht dat onze mede-molenaar Henk Vinkers op 79-jarige leeftijd is overleden. Henk was opgeleid op de Zeldenrust en o.a. actief in Nijmegen op de st Annamolen. We herinneren ons Henk als een bevlogen en enthousiaste mede molenaar en zullen hem heel erg missen!

Opleiding nieuwe molenaars

Inmiddels hebben we 3 geslaagde en alweer 5 leerling molenaars op meerdere molens.
Omdat we ook opleiden voor molens in de omgeving (o.a. Nijmegen en Groesbeek) draait de Zeldenrust wat minder vaak.
De molen draait nu meestal 1 - 2 dagen per week. De Joannusmolen in Heumen, de Sint Annamolen in Nijmegen en de Zuidmolen in Groesbeek zijn inmiddels ook in het opleidingsprogramma opgenomen.

Dagelijks onderhoud

Tijdens het draaien met de molen plegen de aanwezige (leerling)molenaars hun dagelijks onderhoud. Dat betekent het smeren van de draaiende delen, grasmaaien, schoonhouden van de molen en eventueel herstellen van kleine mankementen. Dit is heel belangrijk om zo de molens in een goede conditie te houden, zodat het groot onderhoud betaalbaar blijft.

Fooienpot

Op de molen hanteren we een fooienpot; de giften die we daarin ontvangen en de vergoedingen die we ontvangen voor rondleidingen etc. besteden we weer aan de molen en educatiematerialen.
Tot nu toe hebben we hiermee al een aantal zaken aan kunnen schaffen die niets met het onderhoud van de molen te maken hebben, want dat wordt door de gemeente betaald. Zo hebben we o.a. de Kerstster, een Kweerntje, informatiezeilen en vlaggen voor de molen aangeschaft in de afgelopen jaren.
We zijn nu bezig te sparen voor grote Partytenten, zodat we ook bij slecht weer activiteiten voor het publiek kunnen organiseren.

De Zeldenrust in volle glorie

*De molen is iedere **zondag** van **13.00-16.00 u** geopend en op afspraak*
via e-mail: nam-vdn-broek@hetnet.nl of telefoon: 06-13361153

Draaidagen

we draaien op zondagmiddag
van 13.00 – 16.00 u

Wij hebben ons voorgenomen zoveel mogelijk iedere zondag van 13.00-16.00 u te draaien en bezoekers te ontvangen.
Ook op bijzondere dagen zoals: Nationale en Regionale Molendagen en Monumentendagen zijn we open voor bezoek.
Als bijzondere dagen kunnen we o.a. nog noemen: de doorkomst van de Nijmeegse 4-Daagse en de intocht van Sinterklaas.
Maar ook voor het maken van huwelijksfoto's komen wij graag naar de molen.

Statistieken

Het uiteindelijke doel van het draaien met de molen is natuurlijk dit historisch werktuig in stand te houden en belangstellenden uitleg te geven over het werken op- en met de molen. Om een molen in goede staat te houden is het belangrijk dat er regelmatig (wekelijks) gedraaid wordt.

In 2025:

- **90 dagen** op de molen geweest
- **391 uren** gedraaid,
- **81.507 omwentelingen** gemaakt.
- **391 bezoekers** rond geleid

Molenbiotoop

Het jaar 2025 was door De Hollandsche Molen uitgeroepen tot "het jaar van de molenbiotoop".
Jammer genoeg begint ook de molenbiotoop voor de Zeldenrust steeds verder achteruit te gaan. De vrije windvang en het vrije zicht op de molen wordt steeds meer bedreigd door bomen die groeien.
In juni hebben we gesprekken gehad over het "plan Vink" een woningbouwproject van ±50 woningen die binnen de molen beschermingszone, op ± 170 meter komt. De molenaars snappen dat er gebouwd moet worden, maar voor het goed functioneren van de molen is een beschermingszone binnen de omgevings-visie afgesproken met Gemeente en Provincie. *Wordt vervolgd in 2026!*

In 2004 stond de molen nog helemaal vrij in het landschap!

De akkers bij de molen.

Dit jaar hebben de veldjes bij de molen er wat minder mooi bij gelegen. Mede door de droogte in het voorjaar, de aanleg van de riolering en andere bouwactiviteiten zijn de veldjes, die dit jaar met haver waren ingezaaid, niet opgekomen. We hopen dat het komend jaar er weer een prachtig veld rondom de molen is te zien.

Plannen voor 2026

Het (dagelijks) onderhoud en opleiding van molenaars zal voortgezet worden, zodat onze molen voor de toekomst in een goede conditie kan blijven draaien.

Het komende jaar gaan waarschijnlijk weer een aantal leerlingen voor hun getuigschrift van molenaar op examen, zodat ook zij straks zelfstandig kunnen gaan draaien met molen(s).
Op de bijzondere dagen zullen we ook weer met de molen draaien!

*De molen is iedere **zondag** van **13.00-16.00 u** geopend en op afspraak*
via e-mail: nam-vdn-broek@hetnet.nl of telefoon: 06-13361153